הרי אתה עלי חרם הנודר אסור הריני עליך סהרי

ואתה עלי שניהם אסורים זה בזה יומותרי

בשל עולי בבל ואסורין בשל אותה העיר ואלו

הן דברים של עולי בבל הר הבית הלשכות

והעזרות ובור של אמצע הדרך ואלו הן של

אותה העיר 6 הרחוב ובית הכנסת ובית

המרחץ ואי אמרת בירא דשותפי הוא אמאי

מותר והתנן ים השותפין שנדרו הנאה זה

מזה אסורים ליכנס לחצר לרחוץ בבור

ס לרחוץ ה"נ והכא במאי עסקינן למלאות ס

מר מדידיה קא ממלא ומר מדידיה קא

ממלא וסבר רב נחמן יש ברירה והתנן

בהאחין השותפין כשחייבין בקלבון פטורין בי

ממעשר בהמה וכשחייבין במעשר בהמה

פמורין מן הקלבון ואמר רב ענן לא שנו

אלא שחלקו גדים כנגד מלאים ומלאים

כנגד גדים אבל חלקו גדים כנגד גדים

וטלאים כנגד טלאים אומר זהו חלקו המגיעו

משעה ראשונה לכך ורב נחמן אמר יאפילו

חלקו גדים כנגד גדים וטלאים כנגד טלאים

אין אומר זה חלקו המגיעו משעה ראשונה

לכך אלא דכולי עלמא בירא דהפקרא היא

ש אלא הכא יסבמגביה מציאה לחבירו קא ₪

מיפלגי מר סבר הקנה ומר סבר לא קנה:

מתני' ימי שהיו פירותיו בעיר אחרת וערבו

בני אותה העיר יי להביא אצלו מפירותיו

לא יביאו לו ואם ערב הוא פירותיו כמוהו

טוש"ע י"ד סימן רכד

טוטייע יייד סימן רכד סעיף א: גג ב מיי' שם הלכה ד סמג לאון רמב טוש"ע י"ד סימן רכו סעיף

בד ג מיי׳ פ״ו מהלכות בכורות הלכה י ופ"ג נהלכות שקלים הלכה ד ה: בה ד מיי׳ פ״ו מהלכות בכורות הל' י: ה מיי' פי"ז מהל' גזילה ואבידה הלכה ג

טוש"ע ח"מ סימן רסט סעיף א: בו ב מיי פ״ה מהלכות יו"ט הלכה יג טוש"ע ל"ח סימן שלו סעיף יו:

מוסף תוספות

א. מ״ס קני ומר סבר לא קני ול״ג חבירו, וכולהו סברי דלא קני חבירו אלא רב נחמן סבר דמגביה נמי לא קני. תוס׳ ב״מ י. ד״ה רב נחמן. ב. לא קנה לא זה אז קנה, הילכך הם כרגלי מי שנתמלאו לו. מוס׳ הרא"ש צ"מ י. ד"ה רג נחמן. ג. דכיון דלא קנה חבירו הוא קנה ולכד הוי כרגליו. לפירושו דאם כן מאי טעמא דרב ששת. מוס׳ ספמא רוב ששוו. הרלו״ש נ״מ ה. והשתא נמי לחבריה הוי כרגליו ולא עדיף מיניה לענין תחומין והוי כאילו זכה לנפשיה. תום׳ ב״מ שם.

רבינו חננאל הרי אתה עלי חרם, ראובן הנודר אסור, הריני עליך ואתה עלי שניהן עלין ואומה עלי שניהן אסורין, ושניהן מותרין בדבר של עולי בבל בובו של עולי בבל (ואסור) [ואסורין] בדבר של אותה העיר. אילו הן דברים של עולי בכל, הר הבית הלשכות והעזרות ,והבאר שבאמצע הדרך אלו הז דברים של אותה העיר הרחבה ובה"כ ובית המרחץ והתיבה והספרים. . אמרת האי בור של עולי בכל דשותפי הוא אמאי מותרין, והתנן בן שנדרו זה מזה הנאה אסורין ליכנס לחצר. ופריק רב נחמן לירד לרחץ בזה הבאר אסור, דהא בכל הבאר לודון בווו וובאו אסוד, דהא בכל הבאר הוא רוחץ ואסור, אבל למלאות מים מתוכן, אמרינן כל אחד מחלק שיש לו בתוכו, כלומר משלו ממלא. ואקשינן וסבר רב נחמן שזה המים ששאב הם הם בעצמן חלקו וכי יש ברירה, והתנן ובשחיטת חולין פרק ראשון, ובבכורות פרק אחרון, האחין השותפין שחייבין בקולבון פטורין ממעשר בהמה. והז שכבר מכנשו בחנות, זהן שכבו חלקו, כדתנן בבכורות פרק אחרון חלקו ולבסוף נשתתפו חייבין בקולבון ופטורין ממעשר בהמה. פירוש חייבין בקולבון, דכיון דחלקו נעשו דכיון כרחוקין

הכא במגביה מציאה לחברו קנה חבירו קמפלגי. דרב נחמן אית ליה קנה חברו ולכך קאמר כרגלי מי שנתמלאו לו כו׳ והקשה רש״י דבהדיא קאמר רב נחמן בפ"ק דב"מ (דף י. ושם) דמגביה מציאה לחברו לא קנה חברו אלא נראה לרש"י דה"ג במגביה מליאה לחברו קמפלגי≈ ותו לא וה״פ רב נחמן

[והתנן השותפין. מגופיה הוי מני למידק דאסר בה"כ ובית

המרחץ מטעם שותפין אלא זאת פשוט יותר]: ח״י

סבר לא קנה המגביה דלא היה בדעתו למקניב והוי הפקר עד שבאו ליד מי שנתמלאו לו והוא קנאם במשיכה דדעתו היה לקנות ואע"ג דמגביה מציאה לחברו לא קנה חברו היינו כשעודה ביד המגביה לפי דמלי למימר אני זכיתי לעצמי אבל כשנטלה חברו זכה מן ההפקר כיון דמגביה לא הגביה לחנות לו כדתנן התם ואם משנתנה לו אמר אני זכיתי בה תחלה לא אמר כלום לכך הוי כרגלי מי שנתמלאו לו ורב ששת אמר מגביה מציאה לחברו קנה המגביה ג תחלה וזה קבלה מידו הלכך הוי כרגלי הממלא ודוחק הוא למחוק גרסת הספרים ועוד אין סברא לרב ששת שיקנה המגביה בלא מתכוין לכ"נ לרשב"ם לפרש שיש לישב גרסת הספרי׳ ומה שהקשה רש״י לא קשה מידי דשאני התם דקאמר טעמא משום דהוי תופס לבעל חוב במקום שחב לאחרים דאחרים לא ימנאו המניאה אח"כ לפיכך קאמר רב נחמן דלא קנה אבל הכא אית ליה לרב נחמן שפיר דקנה מי שנתמלאו לו דלא הוי חב לאחרים דהא איכא הרבה מים דיכולים אחרים למלאותד ועוד אומר ר״ת דיש לקיים גרסת הספרים וה"פ מר סבר המגביה

מציאה לחברו קנה חבירו היינו רב ששת ולכך קאמר כרגלי הממלא דמאיזה טעם אמרינן המגביה מליאה לחברו קנה חברו דמגו דזכי לנפשיה זכי נמי לחבריה והואיל ואתי מכחו דין הוא שיהא כרגלי הממלחה ור"נ ס"ל לא קנה חברו והשתא ניחא ההיא דב"מ ° דגם הוא לא קנה דלא נתכוון לקנות וא״כ הרי הן הפקר כל זמן שלא באו לידי מי שנתמלאו לו ולכשיבאו לידו יזכה בהן מן ההפקר לפיכך הן כרגליו " (לישנא אחרינא במגביה מליאה לחברו קא מפלגי ולא גרסינן מר סבר קנה חברו וכו׳ דא״כ קשיא דר״נ אדר״נ דמבעיא לפרושי הכא ר"נ סבר קנה חברו דקאמר כרגלי מי שנתמלאו לו ובשנים אוחזין רב נחמן ורב חסדא אמרי תרוייהו המגביה מליאה לחברו לא קנה חברו בהגבהתו של זה ולא קנה המגביה דלאו אדעתיה למקני אלא מי שנתמלאו לו קנאן במשיכה כשיקבלו שיבאו לרשותו ודעתו לקנות דכי אמרינן לא קנה כל זמן שביד המגביה אמר דיכול לומר לו אני אזכה לעצמי בה תחלה אבל משנתנה לו קנה דתנן התם אם משנתנה לו אמר אני זכיתי בה תחלה לא אמר כלום ורב ששת סבר קנה המגביה ומידו קבלה זה הלכך כרגלי הממלא ואית דגרס כמו שכתוב בספרים ומפרש הכי רב נחמן סבר קנה חברו משנמן לו רב ששת סבר לא קנה חברו אלא המגביה לשון הקונטרס):

ואית דגרס כמו שכתוב בספרים ומפרשין הכי רב נחמן סבר קנה חבירו משנתן לו ורב ששת סבר לא קנה חברו אלא המגביה: באתבר' לא יציאו. מפירותיו הואיל והוא לא ערב לשם דהכל כרגלי הבעלים: ואם ערב הוא. ללכת לשם: פירותיו כמוהו. ומותר להביאם:

ידו רעל יד חבירו חייב בקולם ובמהם, דכיון דחלקו הרי הן כלקוחות, ותגן הלקוח או שנותן לו במתנה פטור ממעשר בקולבון ופטור ממעשר בהמה, ושחייבין במעשר בהמה, ודתנן קנו בתפיסת הבית חייבין ואם לאו פטורין, ופטורין מן הקולבון, כי מממון אחד הביאו הטלע, כי עדיין לא חלקו, כך היתה חובת קולבון, אם היו אחים ולא חלקו וקנו מתפיסת הבית (או) [אם] הביאו שניהן סלע פטור מן הקולבון, ואמרינן התם בבכרות פטורין בזה ובזה, שחלקו בבהמה ולא חלקו בספים, 6) אע"ג דחלקו בהמה גלו דעתייהו דלמיפלג קיימי וליחייבו בקולבון קמ"ל. ואמר רב ענן לא שנו [אם] חלקו האחין פטורין ממעשר בהמה, של היו ביצר מיות ביצר מיות מלשנה פונה מאורים המלשות פונה של הלבי ביצר מוני מיות מלשנה פונה באורים המלשה מונים הוא מלשנה פונה מלשנה מונים במשחה במשחה מלשנה פונה מלשנה פונה מלשנה פונה מלשנה פונה מלשנה מונים המלשה מלשנה מלשלה מלשנה מלשנ

הרי אתה עלי חרם. הכי קאמר ליה הרי ממונך עלי כסתם חרמים שהן לבדק הבית הלכך הנודר אסור ליהנות משל המודר דכתיב לא יחל דברו (במדבר ל) ורשאי הוא לאסור עלמו בממון חברו: ומוסרין בדברים של עולי בבל. שעשו בני הגולה לפי שהפקירום לכל ישראל

ונתנום להם ולא להיותם שותפין בו שיהא להם כח לאסור זה חלקו על זה: של אותה העיר. שהן דרין בה מפני שהן שותפין בהן וזה אסור מפני חלקו של זה: הכח במחי עסקינן למלחות. הא דקתני ובור של אמצע הדרך מותרין לא לכל משמיש הותרו כגון לירד ולרחוץ בתוכו דבירא דשותפין הוא וכשהתירו למלאות מימיו התירו דסמכינן אברירה ואמרי׳ מר מדידיה קא ממלא מים שעלו בכדו הן המבוררין מן השמים לחלקו: האחים השותפין. אחים שהן שותפין בירושת אביהן: כשחייבין בקלבון פטורין ממעשר בהמה וכשחייבין במעשר בהמה פטורים מן הקלבון. כל ישראל החקקו לתת מחלית השקל לקרבנות לבור והטילו חכמים עליהם להוסיף מעה קטנה להיות קלבון לפרוטרוט מפני שהן חלאי שקלים חתיכות דקות ונוחין לאבד ופעמים שמחליפין אותן הי במנים ונותנין הקלבון בחלוף ואף כשמלטרפין שנים לתת שקל שלם הטילו עליהם שני קלבונים שלא לפחות מחבריהם ולמעט את ההקדש אבל האב שוחל בשביל שני בניו שקל שלם ופטור מקלבון שני: מעשר בהמה נוהג בכל שנה בולדות הנולדים ועדר של שותפין פטורים הולדות ממעשר כדתניא בבכורות (דף נו:) כל פטר שגר בהמה אשר יהיה לך (שמות יג)

ולא של שותפות ופרכינן והא בבכור כתיב ומשנינן אם אינו ענין לבכור דאיתיה בשותפות דכתיב ובכורות בקרכם ולאנכם (דברים יב) תנהו ענין למעשר יכול אפי׳ קנו בתפיסת הבית כגון אחין שלא הספיקו לחלוק ירושתן עד שנולדו להם ולדות ח"ל יהיה. הלכך אחים שהן שותפין ששותפותן לאחר חלוקה כגון שחזרו ונשתתפו חייבין בקלבון כשאר שנים המתחברין לשקל שלם ופטורים ממעשר בהמה דשותפין בעלמה נינהו דבטלה לה תפיסת הבית וכשחייבים במעשר בהמה כגון שנשתתפו משנפלה להם הירושה דקיימא תפיסת הבית פטורין מן הקלבון כאילו היה אביהן קיים שממונן אחד ופוטרן יחד: ואמר רב ענן לא שנו. דבשביל חלוקה בטלה תפיסת הבית מנייהו: אלא כשחלקו. על פי שום בדמים גדים כנגד תישים זקנים או כנגד טלאים דבטלוי מהן שם ירושה ונתנו בה תורת לקוחות וכי חזרו ונשתתפו הוו להו כלקח זה בשלו וזה בשלו מן השוק ונתערבו ואין כאן עוד שם תפיסת הבית אלא שם שותפות אבל חלקו טלאים כנגד טלאים וגדים כנגד גדים דזהו משפט ירושה לכל אחד חלק בכל מין ומין אומרים זה חלקו המגיעו דיש ברירה ועדיין שם יורשים עליהן וכשחזרו ונשתתפו חזרה תפיסת הבית למקומה. ויש פותרים הטעם משום לקוחות דתנן הלוקח פטור ממעשר בהמה (בכורות דף נה:) וטעות הוא בידם דכשהולדות לקוחין הן פטורין

מלהתעשר אבל הלוקח עשר בהמות וילדו חייבין במעשר והכא לגמרי פטר להו: אין אומרים כו'. ופטור. אלמא אין ברירה אלא על כרחך לרב נחמן בירא דהפקרא הוא מדאשתרו ביה מודרי הנאה (a) גבי מילא ונתן לחברו: במגביה מליאה לחברו קא מפלגי. לא גרסינן במגביה מליאה קנה חברו קמפלגי ולא גרס מר סבר קנה חבירו כו' דאם כן קשיא דרב נחמן אדרב נחמן דאבעי לן לפרושי הכא דרב נחמן סבר קנה חברו דקאמר כרגלי מי שנחמלאו לו ובשנים אוחזין (ב"מ דף י.) אמרינן רב נחמן ורב חסדא דאמרי תרוייהו המגביה מליאה לחברו לא קנה חברו אלא ה"ג במגביה מליאה לחברו קא מפלגי ותו לא. ופי׳ במגביה מליאה לחברו קא מפלגי ודכולי עלמא לא קנה חבירו בהגבהתו של זה אלא אם קנה המגביה אם לא קנה פליגי רב נחמן סבר לא קנה המגביה דלאו אדעתיה למקני אלא מי שנחמלאו לו קנאם במשיכה כשיקבלם כשבאו לרשותו ודעתו לקנות דכי אמר לא קנה חברו כל זמן שהוא ביד המגביה אמרינן דיכול לומר אני אזכה בה לעצמי אבל משנתנה לו קנה דתנן התם צדף ט:] ואם משנחנה לו אמר זכיתי בה תחלה לא אמר כלום ורב ששת סבר קנה המגביה תחלה ומידו קבלם זה הלכך כרגלי הממלא.

היה (שם). פטורין מן הקלבון. לגמרי, ששוקלין עומד, ואביהם השוקל על בניו או על אחד מבני עירו ופוטרו בשלו, פטור מן הקלבון, דמנן בשקלים (פ״ח מ״ו) השוקל על יד

ינות והניטי שהוקל פלכנית היל מהות הכל בית המשחה המשח שהיל הילות מקולים עליו והוח ליה במכו עד עד מון אימוקל בה∍ עני או על יד שכנו או על יד כן עירו פטור, ונציו מוי אין מונת שקליהם עליו והוח ליה שכנו וצין עירו (חודיך בה∍. לא שנו. דהויא שותפות להיפטר ממעשר בהמה כי חזרו ונשתתפו, אלא שחדלקו. נשומא, גדים כנגד טלאים וטלאים כנגד גדים. לפי שוייהו. דהתם ליכא למימר זה חלחו המגיע בשעת מיתת אביהם. דודאי בשעת מיתה זכה זה בחלי הגדיים ובחלי את בריכם הם המלי הגדיים נכלו העלותה הלכך השתם קינון הוא, שזה קונה מזה, והולדות שישנם בשעת חלוקה פטורין מתעשב בהמה משום לקות, ואותן העמידים לבא פטורין משום שומפות (בבורות 111). אבל חלקו גדים כנגד גדים וטלאים כנגד טלאים. אמרינן יש בריכה חה חלק המגיע לכל אחד ממיחת אביו ועדיין ירושה היא ושם ירושה עליהן וכי חזרו ונשחתפו הדרא לה תפיסת הנית מתרשא ולא שתפות הוא, הלכך ולדות שישנן גשעת חלוקה אינן פטורין משום לקוח ולא העתידין לגא פטורין משום שותפות (שם). אפילו חלקו כרי. אין גרירה והוי מרישא לקוחות והדר שותפין (שם).

א) פ"ל והמ"ל דאע"ג דחלקו בבהמה סד"א דגלו דעתייהו וכו'.

ל) נדרים ה. מו:, ב) נדרים מה: ב"ק נא: ב"ב מ:, ג) חולין כה: בכורות נו: [שקלים פ"א מ"ז], ד) [ב"מ ח. י.], ד) ס"א במעות, ו) בס"א: נטלו, ז) רש"ל

הגהות הב"ח

(א) גם' של אותה העיר הרחבה ובית המרחץ ובית הכנסת ואי כל"ל: (ב) שם לרחוץ בבור הכי נמי כל"ל ותיבת לרחוץ נמחק: (ג) שם דהפקרת היא והכא במגביה כל"ל ומיבת אלא נמחק: (ד) שם נמשנה וערבו בני אותה העיר לבא אצלו לא יביאו לו מפירותיו וחס ערב הוח פירותיו כמוהו כל"ל: (ה) רש"י ד"ה איו

גליון הש"ם תום' ד"ה הכא במגביה ובו' דגם הוא לא קנה. ע" ע"ז דף סג ע"ל מוספות ד"ה לקוט:

מוסף רש"י

. אסורים ליכנס לחצר. אסור של שניהן, דכל חד אסור בדריסת הרגל של חבירו, וקא סבר אין ברירה, דאימור האי לחלק חבירו עייל והאי לחלק מ**כירו עייל** (נדרים מה: חביכרו עיינ (נדרים מה:) שכל זמן שלא חלקו את החלר, נכנס כל אחד בחלק חביכו וקם ליה בלא יחל דברו, שהרי נהנה מחבירו, שעומד בחלרו (רשב"ם ב"ב שעומד בחלרו (רשב"ם ב"ב נוט. כשחייבין בקלבון.מחלקו בנכסי אניהן ואחרכך נשתחפו ואס שוקליןסלע שלס לשני חנאי מחליהם כאחד יהו חייבין לתת כל אחד ואחד מעה קטנה לקלבון, דהא שני ממונות הן והרי הן כשאר בני אדם שהשוקל שקלו בני חדם שהשוקנ שקנו נותן עמו קלבון, וההוא קלבון להככת, ו"א לחילוף, שאין שני חלאי סלע יולאין בסלע בלא חילוף מועט, והואיל ורוב בני אדם נותנין כל אחד מחלים הסלע יהלבונו עמו. כי מלטרפי וקנבונו שנום, כי מנטל שלם נמי שנים ויהבי סלע שלם יהבי נמי קלבון, והני אחין שחלקו וחזרו ונשמנים. דהכא הן כשאר שותפין בהכא הן כשאר שותפין וחייבין בקלבון פטורין (בכורות נו:). *נונועשר* בהמה. כל הנולדים להם כל ימי שהשותפות שותפותם, המחודה

פוסו תוועשו בהנוה בבכורות בפרק בתרא (נו:) יהיה לך ולא של שותפות, יסים כן ינמי שנ שומפות, והתם מוקי ליה להאי קרא במעשר, ואע"ג דבבכורות (חולין כה:). יז במעשר בהמה. כגון אם לא חלקו במעשר חייביו נחמה לעשר כל הנולדים להם כל ימי שותפותם, דאמר התם יכול אפילו קנו בתפוסת הבית תלמוד לומ